

Fodor István:

Hervadó gazdaság – virágzó gazdasági bűnözés: tőkebefektetési csalók a tőkepiaci válságban

A 2008-as esztendő valószínűleg kitörölhetetlen nyomokat hagy gazdaságtörténeti szempontból a világtörténelemben, hiszen az esztendő második felében bekövetkezett gazdasági válsághelyzet hatással van a világ valamennyi országára. Ebben a megváltozott gazdasági klímában különösen nagy figyelmet kell fordítani egyes gazdasági bűncselekmények visszaszorítására és üldözésére, mert egy-egy elejtett szó, kiszivárgó információ vagy hatásos rábeszélés emberi sorsok, fiatalok és nyugdíjasok jövőjét, munkavállalók mindennapi egzisztenciáját roppanthatja meg.

A következők néhány oldalon megpróbálom körüljárni, hogy a tőkepiacok kialakulásával, dinamikus fejlődésével, valamint az információtechnológia forradalmával hogyan változott meg a tőkebefektetési csalás tényállásának törvényi szabályozása. A jelenleg tapasztalható világméretű gazdasági válság hatásaként pedig rámutatok majd: milyen nagy szükség van arra, hogy a jogalkalmazás komolyan vegye, és különös odafigyeléssel kezelje a piacmanipulálást. A jóhiszemű, ám gyakran naiv befektetők védelme ugyanis elsődleges kérdés egy bizalmi jellegű krízis időszakában.

Zavaros víz – egy modernkori válság kialakulása

Hogy pontosan mi történik ezekben a napokban, hetekben körülöttünk a gazdasági élet vonatkozásában, arról a média híradásaiból az egyszerű átlagpolgár is könnyen ráérezhet. Egy olyan gazdasági krízishelyzet alakult ki a modern pénzpiacon 2008 őszén, amilyen súlyú válságra évek, évtizedek óta nem volt példa. Mielőtt rátérnék azonban a helyzet elemzésére, különös tekintettel annak büntetőjogi aspektusaira, fontosnak tartom a legfontosabb fogalom, vagyis a *válság* kifejezésének körüljárását.

A válság szó szinonímája, a krízis szó görög eredetű, és magyar fordításban elválasztást, szétválasztást esetleg döntést jelent. Magyar nyelvünkben a krízis megfelelője, a válság szavunk is a görög eredetivel van összefüggésben: a szó töve sokat sejtetően a változás, vagy a választás szavakkal áll kapcsolatban. A válságnak ezen kívül van azonban egy speciális sajátossága, nevezetesen a veszély, valamint az egész válsághelyzetet jellemző komolyság, súlyosság. Itt tehát egy folyamatról van szó, amelynek történelmi távlatból azonosíthatók csak a kezdő- illetve záró pontjai. A nyelvi megközelítésen túl közgazdaság-tudományi definíciót is találunk a válság kifejezésre, ezek közül eklatáns megfogalmazásban „válság elsősorban és döntően az előre nem, vagy alig látható, erős külső hatások, illetve az ezekre adott (vagy nem adott), nem megfelelő válasz miatt következik be”.¹

A 2008 őszén kirobbanó gazdasági válság pontos körülményeinek feltárása, elemzése nyilván csak néhány éves távlatból lesz lehetséges. Most azonban, a problémahalmaz közepén, még sokféle kimenetet jósolnak az elemzők. Egy biztos: törekeny helyzetben vagyunk, a világ tőkepiacai sérülékenyek, bármilyen apró vagy annak tűnő hír, pletyka alapjaiban roppanthat meg vállalkozásokat.

A jelenlegi válság sajátossága egy rendkívül komoly bizalomvesztés, amelynek nyomán befagy a hitelezési piac, nem jutnak megfelelő tőkéhez a vállalkozások. Olyan jogtárgy válik most sérülékennyé, amelyet végső soron a tőkebefektetési csalás büntetőjogi tényállása, mint védendő jogi tárgyat is megnevez: „bűncselekmény jogi tárgya kétségtelenül a piacgazdaság és ezen belül a tőkepiac működésének a törvényes rendje.”² Ehhez tette hozzá a korábbi, 1994-es kommentár azt a kiegészítést, hogy „A hamis információk károsan befolyásolják a tőke hatékony működését, ugyanis a befektetők megtévesztése következtében nem biztos, hogy a működő tőke oda áramlik, ahová azt a valós piaci körülmények indokolnák”. A tőkebefektetési csalás tehát végső soron a tőkepiacot nem csupán tőzsdei (ha úgy tetszik: nem csak a szabályozott tőkepiaci) értelemben, hanem szélesebb dimenzióban is érintheti, ami pedig szélsőséges esetekben komoly gazdasági következményekkel is járhat.

A gazdasági büntetőjog szerepe a tőkepiac szabályozásában

A rendszerváltás után egy modern piacgazdaság fejlődése indult meg hazánkban, amelyre válaszul a gazdasági

1 Válságmegelőző controlling. A válság fogalma és kiváltó okai. In: Maczó Kálmán – Horváth Elekné (szerk): Controlling a gyakorlatban. Verlag Dashöfer Szakkönyvkiadó Kft., Budapest 2001.

2 Btk. indokolás, 1995. Complex jogtár

büntetőjog is új szabályozási területeket fogott át. Egyre bonyolultabb, fejlettebb lett a pénzügyi és a gazdasági szféra, amely szinte napról napra új kihívást adott a jogszabályalkotók számára. Érdekes ellentét feszül ugyanakkor a büntetőjogi szempontból látszólag tökéletesen körülbástyázott tőkepiaci bűncselekmények oldala és a rendőrségi statisztikák között. Az elmúlt öt esztendő bűnügyi statisztikáit böngészve³ meglepő, hogy öt év alatt összesen négy (!) esetben történt ilyen bűncselekmény, ami az összes, nagyjából öt év alatt elkövetett 2,1 millió bűncselekményhez képes finoman szólva is elhanyagolhatónak tűnik. Igaznak tűnik tehát a megállapítás, amelyre Tóth Mihály is rámutat a gazdasági bűncselekmények történeti áttekintését célzó cikkében is:

„Az utóbbi 20 évet szemlélve lényeges tendenciákat nem figyelhetünk meg: mind a gazdálkodással összefüggő bűnözés, mind a szűkebb gazdasági bűnözés az időszak során az össz-bűnözés alig számottevő hányadát teszi ki.”⁴

A másik, szabályozott tőkepiacokat védő tényállás, a bennfentes kereskedelem sem volt sokkal népszerűbb a bűnözők körében, ebből ugyanis átlagosan évente egyet követtek el.

Felmerülhet ezek után a kérdés: tényleg ennyire marginális a tőkepiaci bűncselekmények jelentősége a magyar büntetőjogban?

A valós események mást mutatnak. Naponta e cikk szerzője is százával kap olyan kéretlen leveleket (spam-okat), amelyekben valótlan híresztelések, alaptalan információk vannak. Néhány fejezettel később egy magyar vonatkozású esetet is bemutatok, amely országos visszhangot váltott ki (Humet Pbc. ügye).

Szórványos taps...

A tőkebefektetési csalás (Btk. 299/B. §) törvényi szabályozása alig másfél évtizedes múltra tekint vissza. A tényállás megszületése szoros összefüggésben volt a magyar értékpapírpiac fejlődésének legdinamikusabb szakaszát érintő 1994-es évvel, amikor is a normaszöveg a Büntető törvénykönyvbe került⁵. Ez a néhány soros jogszabályi rész viszonylag egyszerűen megfogalmazott szövegével megteremtette a csalás egyik speciális esetét:

„Tőkebefektetési csalás

299/B. § Aki a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről valótlan adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére rábír, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A második generációs szabályozás, amely valamivel terjedelmesebbé tette a jogszabályhely szövegét, hazánk EU csatlakozáshoz kapcsolódó jogharmonizációs folyamat kapcsán lépett hatályba. Ez a mai napig hatályos szöveg árnyaltabban fogalmaz, valamint egy olyan elkövetési magatartást is pönalizál, amely újnak számít korábbi normához képest. Ez pedig a piacbefolyásolással összefüggő szabály, amely a tényállást két fő részre osztja:

„299/B. § Aki

a) a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetéről vagy vezető állású személyéről e tevékenységével összefüggésben, illetve a gazdálkodó szervezetre vonatkozóan pénzügyi eszközről valótlan adat közlésével vagy híresztelésével, illetve adat elhallgatásával,

b) pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötésével

másokat tőkebefektetésre vagy a befektetés emelésére, illetve tőkebefektetés eladására vagy a befektetés csökkentésére rábír, büntettet követ el, és három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

Első olvasatban is szemet szúrnak azok a kiegészítések, amelyekkel a tényállás gazdagodott: a társaság vagyoni helyzetén túl a vezető állású személy is a híresztelések, valótlan adatközlések céltáblája lehet. Ennek akkor van jelentősége, ha olyan gazdasági társaságról van szó, amelynek menedzsere személyével ad garanciát a tőkebefektetők felé. Hogy életszerű példával mutassam be ennek a lehetőségnek a megvalósulását, felhívom a figyelmet a Humet Nyrt. elnökének, Civin Jánosnak az esetére. A vezetőről, aki egyebekben a tőzsdén is jegyzett cég egyszemélyes „atyja” olyan pletykák kezdtek keringeni, hogy rákbetegségben szenved (később ezt ő maga meg is erősítette), amelynek hatására egy akvizíció lépés, nevezetesen a Nova Papír Kft. tőkeemelés keretében történő megvásárlása a befektetők elállása miatt meghiúsult.⁶ A betegségről azonban csak híresztelések, találgatások láttak napvilágot – ez természetesen nem a piac átláthatóságának, a tőkebefektetés transzparens megvalósulásának záloga.

A másik szembetűnő változás a tőkebefektetési csaló által manipulált passzív alanyok lehetséges magatartásainak bővítése: nem csak a befektetés ténye, vagy a befektetés nagyságának emelése, hanem az ezzel éppen ellentétes csökkentés vagy végleges eladás is.

3 Ismertté vált bűncselekmények 2003–2007. év. Közli: <http://www.police.hu/statisztika/bunugy/ibcs080205.html> elérve: on-line: [2008. november 25]

4 Tóth Mihály: Adalékok a magyar „gazdasági büntetőjog” fejlődéstörténetéhez. Belügyi Szemle 6. száma

5 Beiktatta: az 1994. évi IX. törvény 19. §., hatályos: 1994. V. 15-től

6 Soron kívüli közlemény – A Nova-Papír üzletnek vége. 2006. 10. 19. <http://www.humet.hu/index.php?pid=6&sid=17&archive=2006>

Amint említettem, a módosításokra azért volt szükség, mert az Európai Unió, korszerűsítve a területre vonatkozó korábbi szabályozást, új irányelvet dolgozott ki a bennfentes kereskedelemre és piacbefolyásolásra vonatkozóan. Az irányelvnek való megfelelés érdekében csak a Btk.-t, hanem a Tpt.- is módosítani kellett, az utóbbit jóval részletesebb terjedelemben. Ezzel kapcsolatban az Országgyűlés jegyzőkönyvéből idézek néhány sort, nevezetesen az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának exorzéjából:

„A háttérjogszabály változása, így a Btk.-t érintő fogalmak módosítása indokolja a bennfentes értékpapír-kereskedelem, valamint a tőkebefektetési csalás tényállásának felülvizsgálatát a tőkepiacról szóló törvény és a Btk. összhangjának megteremtése érdekében. Köszönöm szépen a figyelmet. (Szörványos taps a kormánypárti padosorokban.)”⁷

A tőkebefektetési csalás szabályozása a Btk-ban

A tényállás szövegének megváltozását, illetve az új, EU-konform szabályozást bemutattam tehát, a következőkben klasszikus büntetőjogi elemzéssel próbálom bemutatni a tőkepiaci csalást, támaszkodva Btk. kommentárjára.

A bűncselekmény elkövetési magatartása a valótlan adat közlése vagy híresztelése, illetve adat elhallgatása vagy pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötése. Ez utóbbi magatartás a piacbefolyásolás kérdéskörében a mögöttes jogszabályban, a Tpt.-ben is előkerül.

A valótlan adatnak a gazdálkodó szervezet vagyoni helyzetére kell vonatkoznia. A valótlan adatok közlése mindig aktív tevékenységet, magatartást feltételez és közbömbös, hogy az milyen formában – szóban vagy írásban – történik, netán a potenciális befektetővel történő tárgyalás, vagy hirdetés útján valósul meg. Feltétel viszont, hogy a valótlan adatközlés a címzethez jusson el. Az elhallgatás valaminek a nem közlését jelenti, ezért kérdésként merül fel, hogy valaminek a nem közlésével, elhallgatásával hogyan lehet aktív, rábíró hatást kifejteni.

Érdekes kérdést is felvet a híresztelés, mint elkövetési magatartás kérdésköre. A híresztelésnek nincs konkrét címzettje, hanem általánosságban széleskörű nyilvánosságnak szánva kerül közlésre a valótlan adat. Híresztelésnek tekinthető-e ezek után egy sok milliós nagyságrendben szétküldött e-mail? A válasz valószínűleg igenlő, noha a küldő személyének kiderítése ugyancsak komoly problémák elé állítja a bizonyítás lefolytató hatóságot.

Ugyancsak nehéz megítélni azt is, hogy a vélemény-nyilvánítás (például egy internetes fórumon) tekinthető-e híresztelésnek. Ha például egy közismert személy nyilvánít véleményt, az már híresztelés? Komoly árfolyam-esést hozott például egy ilyen vélemény-nyilvánítás az OTP részvények piacán – ennek hatására feljelentést is tett a bank tőkebefektetési csalás miatt – erről még egy későbbi fejezetben részletesen szólni fogok.

A bűncselekmény csak szándékosan követhető el, az elkövető magatartása kiterjed a passzív alany magatartására is, és a rábírás révén további magatartás kiváltását célozza meg. A rábírás pszichikai ráhatás, amely fogalmilag kizárja az eshetőleges szándék érzelmi színezettségét. Ennek megfelelően a bűncselekmény a tőkeemelés célzatára figyelemmel kizárólag egyenes szándékkal követhető el. A bűncselekmény eredménye a tőkebefektetés, illetve tőkebefektetés emelése.

A rábírás eredményes felhívást jelent, a mások rábírása tehát azt jelenti, hogy legalább két személy tőkét fektet be, illetve emel.

Piacbefolyásolás? Befektetési ajánlás?

A tőkebefektetési csalás első ránézésre talán a jelző nélküli csalás (Btk. 318. §) tényállásával mutat közeli rokonságot, nyilvánvalóan amiatt, ahogy ennek egy speciális esete: olyan csalás, amelyet tőkebefektetési kontextusban követnek el a tényállásban körülírt módon. Nem szabad azonban megfeledkezni arról a tényről, hogy a büntetőjogi norma háttérében egy mögöttes norma, nevezetesen a 2001. évi CXX törvény a tőkepiacokról (Tpt.) is jelen van. Hasonló megoldással találkozhatunk a Bennfentes kereskedelem (Btk. 299 / A. §) esetében. Ez utóbbi bűncselekménynek van egy Tpt. szerinti, és egy büntetőjogi dimenzióval is rendelkező változata. A gazdasági-tőkepiaci jogviszonyokat a számos összetett, minden apró kérdésre kiterjedő komplex normával szabályozza a jogalkotó, hiszen ezek a modern pénzpiac instrumentumai, a laikus számára gyakran érthetetlen származtatásokkal létrehozott pénzügyi eszközök igen körültekintő szabályozást igényelne. Érdekes ugyanakkor, hogy amíg a bennfentes kereskedelemről szóló jogszabályhely a Btk.-ban és a Tpt.-ben alapjaiban hasonló, sőt, helyenként megegyező, addig a tőkebefektetési csalás megfeleljék így nem is jelenik meg a tőkepiaci háttérnormában.

⁷ Dr. Hankó Faragó Miklós igazságügyi minisztériumi politikai államtitkárának exorzéja a 2005. június 8. T / 16127 A Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény és más törvények módosításáról, forrás: on-line: <http://www.irm.gov.hu/?mi=1&katid=60&id=110&cikkid=2745> [elérve: 2008. november 25.]

Nyomokban emlékeztet a Piacbefolyásolás (202. §) és a Befektetési ajánlás (Tpt. 205/A. §) normája a témánk szempontjából lényeges tőkebefektetési csalás néhány vonására. Nézzük most meg, hogy milyen kapcsolat van e két tőkepiaci szabályozási mechanizmus és a csalással rokon Btk. tényállás között! A befektetési ajánlás meghatározása⁸ (befektetési ajánlás: pénzügyi eszközre, tőzsdei termékre vagy annak kibocsátójára vonatkozó olyan elemzés, javaslat vagy más információ, amelynek nyilvánosságra hozatala vagy mások számára oly módon történő hozzáférhetővé tétele, amely alapján az nyilvánosságra kerülhet, befolyásolhatja, hogy a befektető saját vagy más pénzét, egyéb vagyontárgyát részben vagy egészben a tőkepiac hatásaitól tegye függővé) megmutatja, hogy valójában itt egy olyan adathalmazról, elemzésről van szó, amely befolyásolhatja egy pénzügyi instrumentum árát. Egy-egy ilyen elemzés komoly hatással van a tőkepiacra, ezért a szabályozó norma már-már zavaró részletességgel írja le ennek az ajánlásnak a közzétételi, publikációs követelményrendszerét (205. A-H §§.)

A piacbefolyásolás már korántsem ilyen kimerítő részletességgel kerül szabályozásra a tőkepiaci törvényben, itt csak négy pont mondja el világosan, hogy mit tekinthetünk ilyen manővernek:

- a) olyan ügylet kötése vagy ügylet kötésére megbízásadás, amely hamis vagy félrevezető jelzéseket ad vagy adhat az adott pénzügyi eszköz keresleti vagy kínálati viszonyairól, árfolyamáról;
- b) olyan ügylet kötése vagy ügylet kötésére való megbízásadás, amely az adott pénzügyi eszköz árfolyamát mesterséges vagy rendellenes szinten rögzíti;
- c) olyan ügylet kötése vagy ügylet kötésére megbízásadás, amely színlelt, illetve amelyben bármilyen más formájú megtévesztéshez, manipulációhoz folyamodnak; vagy
- d) megalapozatlan, félrevezető, hamis információ közlése, híresztelése, nyilvánosságra hozása vagy nyilvános közlése, feltéve, hogy az információt terjesztő személy az információ hamis vagy félrevezető mivoltának tudatában van vagy az adott helyzetben elvárható gondossággal eljárva tudatában kellett volna lennie.

Itt köszön vissza nekünk a tőkebefektetési csalás 2005-ben módosított tényállása, ennek is második az előzőekhez képest még lényegre törőbb pontja: pénzügyi eszközre vonatkozó színlelt ügylet kötése.

A tőkebefektetési csalás két dimenziója

Bár az előbb elmondottakból és a bűncselekmény elemzéséből kiderül, most mégis fontosnak tartom kiemelni, hogy a tőkebefektetési csalás a piacot és annak résztvevőit két oldalról is támadhatja: egyfelől veszélyezteti a bűncselekmény passzív alanyának, a tőkebefektetően pénzügyi érdekeit, másfelől viszont az érintett gazdasági társaságra vonatkozó negatív hozadéka is lehet. Nem vet ugyanis jó fényt egy olyan társaság értékpapírjaira: kötvényeire vagy részvényeire egy rosszhiszemű híresztelés, mint ahogyan az az OTP Bank esetében történt. Erről a következő fejezetben fogok szólni részletesen.

A gazdasági válság és a tőkepiaci csalás összefüggései – a legújabb esetek

Az OTP Bank esete

Komoly árfolyammozgások zajlanak ezekben a hónapokban a világ értéktőzsdéin, mind lefelé, mind pedig felfelé hatalmas volatilitással változnak az árak. Teljesen kiszámíthatatlan lett a világ: a megroggyanó svájci UBS bank híre szabályosan sokkolta a világot, mint ahogy az egyik napról a másikra tönkrement Lehman Brothers is iszonyatos hatást váltott ki a tőkepiacon. Egy ilyen helyzetben minden apró szóbeszéd, pletyka mindent elsőprő viharrá duzzadhat, mint ahogyan történt 2008. október 9-én, kevéssel a zárás előtt a Budapesti Értéktőzsdén.

Ekkor egy londoni székhelyű befektetési bank 300 000 darabos piaci áras megbízást adott OTP részvények eladására, amellyel az amúgy is gyengén teljesítő részvények árfolyama összeomlott, az addigi 4500-4900 forintos szintről 4000 forint alá zuhant. A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete, mint felelős hatóság figyelembe véve a kötés nagyságát, időpontját és az előző időszakhoz képest jelentősen eltérő árát, az előző fejezetben elmondott kötelezettségeinek megfelelően, piacfelügyeleti vizsgálatot indított.

„A piacfelügyeleti eljárás arra irányul, hogy a jelzett részvényeladási megbízásokkal kapcsolatosan megvalósultak-e a tőkepiacról szóló 2001.évi CXX. törvényben meghatározott piacbefolyásolás, árfolyam manipulálás elemei”.⁹

⁸ Tpt. 5. § (1) 9.

⁹ PSZAF: <http://www.pszaf.hu/hatarozatok/2008/200810/200810.htm>

Sajtóértesülések szerint¹⁰ az ügylettel egy ausztrál sztárbróker, Greg Coffey neve hozható összefüggésbe, aki ezt sietve cáfolta, nehogy a tőkepiaci csalás reflektorfényébe kerüljön. Mindenesetre az OTP Bank a rendőrségen is tett egy feljelentést, nem bízva a PSzÁF intézkedésében. Így aztán – nem számolva a PSzÁF angol társintézményének eljárását – immár a BRFK és a PSzÁF is gyűjtötte az adatokat az ominózus tranzakcióról.

Megjegyzem, az OTP Bank nevével összefüggésben már volt egyszer nyomozás tőkebefektetési csalás miatt: a bank ügyfelei 2006 őszén az ország több pontján a pénzügyi megrendüléséről szóló sms-t kaptak mobiltelefonjukra.¹¹ A rendőrség később elfogta azt a férfit, aki megalapozottan gyanúsítható az SMS elküldésével – ellene tőkebefektetési csalás megalapozott gyanújával indult eljárás.

A magyar Humet Nyrt. esete a tőkebefektetési csalókkal

A Budapesti Értéktőzsdén is jegyzett Humet Kereskedelmi, Kutatási és Fejlesztési Nyrt. háza táján is feltűntek a tőkepiaci csalók. A kéréstlen e-mail üzeneteket küldő ismeretlenek a hazai részvénytársaság Észak-amerikai leányvállalatát szemelték ki célpontul, kihasználva egyúttal azt a tényt, hogy az Nyrt. többségi tulajdonában álló Humet PBC az anyavállalat nevét viseli. Az ilyenformán fűszerezett tulajdonosi összefonódás és az ezzel felkevert zavaros víz alkalmasnak tűnhetett egy célirányos akció lebonyolítására: milliós számú küldtek szét ismeretlenek a világhálón e-maileket, amelyekben e részvények vásárlására buzdítottak, 600 százalékos hozam ajánlása mellett. Nem egyedi esetről van szó: a befektetők postafiókjába napi szinten sok ilyen üzenet érkezik. Az esetről írt internetes fórum¹² úgy tudja, hogy egy hasonló eset kapcsán az amerikai tőzsdelügyelet nemrégiben 35 olyan kis cég papírjainak kereskedését függesztette fel, amelyek spamekben terjedő csalásokhoz köthetők. A kéréstlen levelek egyre nagyobb részét teszik ki a különféle tőzsdői befektetési ajánlatok, melyek lényege az, hogy mesterségesen próbálják egy-egy papír árfolyamát megnövelni. A spamek kiküldése előtt a csalók bevásárolnak az olcsó papírokból, majd amint elkezd növekedni az árfolyamuk a hiszékeny áldozatok vásárlásai miatt, azonnal túladnak rajta. Ezáltal általában össze is omlik a mesterségesen felfújott buborék, és a rászédett befektetők elvesztik pénzüket.

A helyzet komolyságát felismerte a Humet Nyrt. menedzsmentje is, amely közleményt adott ki arról, hogy elhatárolódik az esettől.

Zárszó

Dolgozatomban megpróbáltam képet adni a tőkepiaci csalás szabályozásának helyzetéről, és a bűncselekmény speciális vonatkozásaitól egy súlyos gazdasági krízissel terhelt időszakban. E bűncselekmény kapcsán kiemelem, hogy a büntetőjogi szankció pusztán kilátásba helyezése az esetek túlnyomó többségében megfelelő visszatartó erővel bír. A gazdasági bűncselekmények között mégis csak elvétve fordul elő a tőkebefektetési csalás, legalábbis a felderített esetekre vonatkoztatva. Ugyanúgy, ahogy a többi gazdasági bűncselekménynél, itt is magas látencia sejthető.

Számomra nyilvánvalóvá vált, hogy a befektetők hiszékenységevel visszaélő, tőkepiaci manipulációra vete-medő elkövetőkkel szemben szükség van a büntetőjogi szabályozásra, és ezzel végső soron a piac tisztasága is megőrizhető. Más kérdés, hogy ezt a védelmet nem igazán adja meg az a hatóság, amely tevékenységénél fogva erre lenne hivatott.

10 www.portfolio.hu Greg Coffey: OTP részvényeknek a közelében sem voltam idén

11 Rendőrkezen az OTP-ről valótlán tartalmú sms-eket küldő férfi. Figyelő, 2006. április 15.

12 http://tozsdeforum.hu/index2.phtml?menu=17&submenu=onearticle&news_id=368924&red=ka